

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «РАКОПОДІБНІ»

Дідик Олександр Вадимович

здобувач освіти бакалаврського рівня спеціальності Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), Хмельницький національний університет

elonqepms@gmail.com

Скрипник Сергій Васильович

доцент кафедри екології та біологічної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент, Хмельницький національний університет

skrypnyks2@gmail.com

Використання інтерактивних методів навчання сприяє активному залученню учнів у навчальний процес, розвиває критичне мислення, покращує комунікаційні навички та адаптується до різних стилів навчання. Інтерактивні методи, такі як групова робота, рольові ігри, кейс-методи та ігрові технології, роблять освіту більш ефективною та цікавою [1].

Адаптація інтерактивних методів навчання до різних учнів передбачає врахування їхніх індивідуальних особливостей, стилів навчання та рівня підготовки. Ось кілька ключових підходів:

1. Диференціація завдань – створення варіантів одного завдання з різним рівнем складності, щоб кожен учень міг працювати відповідно до своїх можливостей.

2. Використання мультимедійних ресурсів – інтерактивні відео, віртуальні лабораторії та ігрові технології допомагають залучити учнів із різними стилями навчання.

3. Групова робота – формування груп за рівнем знань або інтересами дозволяє учням підтримувати одне одного та ефективно засвоювати матеріал.

4. Індивідуалізація навчання – надання можливості учням самостійно обирати темп і формат навчання, наприклад, через онлайн-курси або інтерактивні вправи.

5. Застосування ігрових методів – гейміфікація навчального процесу сприяє мотивації та активному залученню учнів [2].

Інтерактивні методи навчання для молодших і старших учнів мають суттєві відмінності, оскільки враховують рівень розвитку, когнітивні особливості та навчальні потреби кожної вікової групи.

Для молодших учнів

Ігрові методи – навчання через гру, використання казок, рольових ігор та квестів.

Візуалізація – мультимедійні презентації, інтерактивні дошки, картки та малюнки.

Фізична активність – навчання через рух, інтерактивні вправи, танцювальні та спортивні елементи.

Групова робота – спільні проекти, парна робота, командні завдання для розвитку соціальних навичок.

Для старших учнів

Дискусії та дебати – розвиток критичного мислення через обговорення складних тем.

Проектне навчання – самостійне дослідження, створення презентацій, аналіз кейсів.

Технологічні інструменти – використання онлайн-платформ, інтерактивних тестів, симуляцій.

Самостійна робота – аналіз текстів, написання есе, вирішення проблемних завдань [3].

Інтерактивні методи навчання допомагають зробити освітній процес більш цікавим і ефективним. Ось кілька практичних способів їх застосування:

1. **Мозковий штурм** – стимулює студентів до генерації ідей з певної теми. Запропонуйте проблему, нехай кожен висловить думку, а потім обговорить варіанти рішень.
2. **Дискусії та дебати** – розподіліть учасників на групи з різними точками зору. Це розвиває критичне мислення та навички аргументації.
3. **Рольові ігри** – моделюйте ситуації, де студенти виконують певні ролі. Наприклад, вивчаючи історію, вони можуть виступати в ролі історичних персонажів.
4. **Метод кейсів** – студенти аналізують реальні або змодельовані ситуації, шукають рішення й пропонують аргументовані висновки.
5. **Використання технологій** – інтерактивні презентації, онлайн-тести, віртуальні екскурсії та освітні ігри можуть зробити навчання більш динамічним.
6. **Проектне навчання** – нехай студенти працюють над довготривалими проектами, що потребують дослідження, співпраці та креативного підходу.
7. **Флеш-картки та квізи** – можуть бути використані для швидкої перевірки знань у веселій формі.

Ці методи сприяють активному залученню учнів, розвитку критичного мислення та покращенню комунікаційних навичок [3].

У найближчому майбутньому інтерактивне навчання стане ще більш персоналізованим завдяки штучному інтелекту, який адаптуватиме освітній процес до потреб кожного учня.

Використання віртуальної та доповненої реальності розширить можливості навчання, дозволяючи створювати реалістичні симуляції для практичного засвоєння знань. Гібридне навчання поєднуватиме онлайн- та офлайн-формати, забезпечуючи гнучкість у здобутті освіти. Також зростатиме популярність мікронавчання, яке фокусуватиметься на коротких освітніх модулях для швидкого освоєння нових навичок. Гейміфікація та соціальне

навчання стануть важливими складовими інтерактивного процесу, сприяючи мотивації та співпраці між студентами. Зрештою, освіта все більше орієнтуватиметься на компетентнісний підхід, розвиваючи ключові навички, необхідні для сучасного світу.

Інтерактивне навчання має значні переваги, серед яких підвищення залученості учнів, розвиток критичного мислення та покращення комунікаційних навичок. Використання сучасних технологій, таких як VR, AR та штучний інтелект, робить навчальний процес більш захопливим та ефективним.

Гібридне навчання забезпечує гнучкість, дозволяючи студентам адаптувати освітній процес до власного графіка. Однак існують і недоліки: високі вимоги до викладачів, технічні обмеження та можливе перевантаження інформацією.

Залежність від технологій може створювати труднощі у випадку технічних збоїв, а онлайн-формати можуть зменшити живе спілкування між студентами [4]

Висновки. Інтерактивні методи навчання мають великий потенціал для покращення освітнього процесу, підвищуючи залученість студентів, розвиваючи критичне мислення та адаптуючи навчання до сучасних технологічних реалій. Використання штучного інтелекту, VR та AR відкриває нові можливості для персоналізації та занурення у навчальний матеріал.

Однак, важливо враховувати виклики, пов'язані з технічними обмеженнями, необхідністю додаткової підготовки викладачів та потенційним перевантаженням інформацією.

Оптимальне поєднання технологій та традиційних підходів дозволить створити ефективну систему інтерактивного навчання, що сприятиме розвитку ключових компетенцій та соціальних навичок студентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Що таке інтерактивні методи навчання [Електронний ресурс] Режим доступу: - <https://webgolovolomki.com/uk/shho-take-interaktivni-metodi-navchannya-prikladi/>
2. Інтерактивні методи навчання: переваги та використання [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://gosta.media/nauka-ta-osvita/interaktyvni-metody-navchannia-perevahy-ta-vykorystannia-v-suchasnij-osviti/>
3. 20 інтерактивних методів навчання [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://osvitanova.com.ua/posts/3286-20-interaktyvnykh-metodiv-vykladannia>
4. Переваги і недоліки інтерактивного навчання [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://irin.in.com/tekhnolohii/perevagi-i-nedoliki-zastosuvannya-interaktivnikh-kompleksiv-v-navchalnomu-protsesi.html>